

Bunları bilerseniz haccınız kolaylaşır

OSMAN İRİDAĞ
06/12/2009

Hac muhteşem bir duygu. Hac nasıl yapılır, Safa ile Merve arasında ne olur, ne zaman Arafat'a çıkılır?

Bunların çoğunu biliyorsunuzdur. Peki haccın önemsiz ya da detay gibi görünen noktalarının ne kadar farkındasınız? Eğer gelecek yıllarda hacca gidecekseniz ya da gidecek bir yakınınız varsa daha huzurlu ve daha mutlu bir hac yapmak için bunları bilmenizde fayda var.

İTİRAZ ETMEYİN

Arabistan'a ulaştığınız andan itibaren itirazı unutun. Alacağınız cevap hemen hemen aynı olur: "Sabır hacı, sabır." Yasak yani "haram" sözcüğü en çok duyacağınız bir başka kelime olacak. Bu sözcüğü duyduğunuz andan itibaren yapacağınız en güzel şey durumu kabullenmek. Cevabı ne kadar mantıksız da bulsanız böyle yapın. İtiraz etseniz bile bir şey değişmez. O nedenle tartışarak zaman kaybetmeyin. Hem moraliniz bozulur hem de ibadete olan motivasyonunuz kaybolur.

SAATLERCE YÜRÜMEYE HAZIR OLUN

Daha önce hacca gidenlerin, imamların ya da hocaların "Hacca genç yaşta gidin" tavsiyesini göz ardı etmeyin. Erken yaşta hacca gitmenin sevabı kadar fiziki gerçekliği de var. Kutsal vazifesini yapacak insanların enerjik, dinç ve güçlü olmaları çok önemli. Kâbe'ye gidiyoruz derken (paranız çok değilse) hemen Kâbe'nin yanında ya da yakınında kalacağınızı, namaz kılıp, ibadet edip otele dönüp dinleneceğinizi düşünmeyin. Böyle olanlar da var. Ancak 2 milyon kişi arasında bunların oranı oldukça düşük. Harem'e (Kâbe'nin olduğu yer) 10 km, 15 km uzakta kalan hacı adaylarının sayısı oldukça fazla. Genç ya da güçlü olmak (siz buna 'zinde' de diyebilirsiniz) Kâbe tavafı sırasında ya da Safa ile Merve arasındaki yürüyüşlerde de çok önemli. Bunların hepsini gitmeden önce defalarca dinlemiş ya da okumuş (ve tabii ki olayın önemini kavramayan) biri olarak söylüyorum ki, genç yaşta gidin... Ne kendiniz yorulun ne diğer Müslümanları yorun...

TEK DEĞİL, İKİ VALİZ HAZIRLAYIN

Hac döneminin yoğunluğundan da kaynaklanan nedenlerle kendinizi garantiye almak istiyorsanız bir değil iki ayrı valiz hazırlayın. Diğer ülkelerde hizmet sektörünün Türkiye kadar iyi olduğunu düşünmeyin. Her iki valize de günlük kullanabileceğiniz elbiselerden koyun. İkinci valiziniz küçük olsun ve uçakta yanınıza alın. Aksi halde eşyalarınız olmadan birkaç gün geçirmek zorunda kalabilir ya da bütün hacı bagajsız geçirebilirsiniz. Elbette ki her giden hacı bu sorunu yaşamıyor. Zaten Türk firmaları ve Diyanet işini büyük bir ciddiyet içinde yapıyor. Ama unutmayın ki, hac Türkiye'de yapılmıyor. Temel problemler ya da insani ihtiyaçlara her yerde aynı duyarlılık gösterilmiyor.

KUYRUK OLMAYAN YER YOK

Kutsal topraklara ulaştığınız andan itibaren nereye giderseniz gidin mahşeri bir kalabalığa ya da uzun kuyruklara hazırlıklı olun. Acele etmeyin, geç kaldım telaşı içine girmeyin.

O MUHTEŞEM AN

Mekke'ye vardınız, otelinize yerleştiniz. Hazırlıklarınızı tamamladınız ve bir an önce yola çıkmak istiyorsunuz. Aklınızda, kalbinizde, ruhunuzda o muhteşem buluşmanın heyecanını hissediyorsunuz. Ne kadar kendinizi tutsanız, kendi kendinizi "Ben o kadar etkilenmem", "Amma da abartıyorlar, ne var canım bu manzarada" ya da "Eh.. etkileyici ama..." deseniz bile yanıldığınızı anlamak için Kâbe'yi görmeniz yeterli olur. Kelimeler biter, hayat durur, o güne kadar yaşadıklarınız anlamsızlaşır, Kâbe'nin muhteşem büyümesine kapılırsınız. En güzel duanızı orada yaparsınız, en kalbî namazını orada kılarırsınız. İster dindar olun, ister sadece Kelime-i Şahadet getirmek dışında İslam'ın emrettiği hiçbir farzı yerine getirmemiş

olun, Kâbe'nin muhteşemliği karşısında etkilenmemeniz mümkün değil. En güzel bina, en güzel manzara, en güzel şehirler, en güzel doğalar Kâbe karşısında anlamsız kalıyor.

EN KOLAY TAVAF YAPMA TÜYOLARI

Sabah 8'den itibaren 11'e kadar tavaf yapabilirsiniz. 11 ile 13.30 arası uzak durun. Eğer sürekli tavaf halinde olmak istiyorsanız 13.30'dan itibaren gidebilirsiniz. Ama en iyisi ikindi namazından sonra gitmeyi düşünün. Hac zamanı Kâbe'yi boş bulmanız mümkün değil. Yatsı namazından yarım saat sonrası ile saat 03.00 arası en rahat tavaf yapılacak zaman dilimi.

Tavaf sırasında Hacer-ül Esved taşına, Kâbe'ye ya da Makam-ı İbrahim'e dokunmak istiyorsanız acele etmeden sol adımınızı biraz içeri doğru atın. Her adımda sola doğru kayın, ama acele etmeyin, yavaş yavaş yaparsanız üçüncü turun sonunda kendinizi Kâbe duvarının dibinde bulursunuz. Kâbe'ye dokunmak için biraz itiş kakışı göze almanız gerekecek. O kadar sıkıntıyı yaşamayı göze almalısınız.

KÂBE'NİN YANINDA NAMAZ KILMAK İÇİN NE YAPMANIZ GEREKİYOR?

Cevabı oldukça basit. Zaten yapacağınız başka bir iş olmadığı için erken saatte Kâbe'de olun. Öğle namazını Kâbe'yi karşınıza alarak kılmak için, saat 8'den itibaren orada olup dua ederek, nafile namaz kılarak vakit geçirebilirsiniz. Ezan okunduğunda ise cemaatle namaz kılma şansına sahip olursunuz.

TRAFİK FELAKET, TAKSİLER KARABORSA

İstanbul'da yaşıyorsanız sorun değil ama başka illerden gidenler Mekke'de trafik sorunu yaşayacak. Kâbe ve etrafındaki 7-8 km alanda sürekli trafik oluyor. Kurallara uyma konusunda Arap şoförlerinin Türklere rahmet okuttuğunu da hatırlatmakta fayda var. Hac dönemindeki en dikkat çeken noktalardan biri taksi ücretlerindeki karaborsa. Normal zamanda taksiyle 20 riyale gittiğiniz bir mesafeyi hac döneminde 200 riyale bile gidebilirsiniz. Mutlaka pazarlık yapın. Gidiş ve geliş karaborsaları da farklı. Kâbe'ye ulaşmak için pazarlık şansınız yüksek. Ama dönüşlerde hem trafiğin yoğunluğu hem taksi sıkıntısı hem de yorgunluk nedeniyle bu şansınız azalıyor. Taksici ne kadar isterse kabul etmek zorunda kalıyorsunuz.

EN BÜYÜK AÇIK HAVA OTELİ

Burada trafik ya da taksi bulma derdi olmayan hacıların sayısı da bir hayli fazla. Günün 24 saati Kâbe etrafında yaşayan insanlar var. Oradaki aşevlerinde ya da lokantalarda karınlarını doyuran insanlar Kâbe etrafına serdikleri seccadelerin üzerinde uyuyor. Kiminin üzerinde battaniye var, kiminkinde o da yok. Direkt beton üzerine yatan hacılar da var...

İHRAM BAĞLAMA(MA) METOTLARI

Hacca gitmek için havaalanına geldiğinizde yaşadığınız tedirginlikten biri de (eğer iyi bir rehberiniz yoksa) ihramı nasıl giyeceğiniz konusu. Aslında hiç sıkıntı yapmaya gerek yok. İhramın nasıl giyileceğini bilen biri yoksa istediğiniz gibi giyebilirsiniz. Tek kural tavaf, Safa-Merve arasındaki yürüyüş sırasında sağ omzun açıkta olması. Onun dışında her türlü bağlama şekilleriyle karşılaşıyorsunuz.

MEKKE'NİN KÜÇÜKARMUTLU VE ETİLER'İ

Kabe'nin etrafı otellerle çevrilmiş durumda. Hacı adaylarına hizmet veren lüks otellerde kalmak ibadeti kolaylaştırması açısından faydalı. Ancak oteller kutsal mabedi tamamen kapatamamış. Tıpkı Türkiye'deki Etiler-Küçükarmutlu hattında olduğu gibi (ikisi de Boğaz'ı görüyor, ama biri zenginlerin yeri, diğeri varoşların) Kabe'yi gören eski evlerin olduğu mahalleler de bulunuyor. Kâbe'den bakan biri Zemzem Tower ile eski evlerin olduğu mahalleyi aynı karede görüyor.

PLASTİK ÇATAL VE BIÇAKLARA ALIŞIN

Mekke'de hac döneminde hangi lokantaya giderseniz gidin (lüks oteller hariç) yemeklerinizi plastik çatal ve kaşıklarla yemek zorunda kalırsınız. Konuştuğumuz bir Türk lokantasının sahibi, bu durumu 'Kullan at yapmasak yetiştiremeyiz' diye açıklıyor. Mekkeliler böyle dese bile Medine'de hiç plastik çatal ve bıçak veren restorana rastlamadık.

MEDİNE TÜRK PAZARI GİBİ Mekke'de çok yoğun olmasa bile Medine'de hediyelik eşya satan dükkanların arasında Türklerin sayısı hiç de az değil. Sadece Türkler değil diğer ülke vatandaşları da "Türk pazarı" adı

altında satış yapıyor. Birçok ibadet yerinde ve alışveriş merkezindeki uyarı levhalarında üçüncü dil olarak Arapça ve İngilizceden sonra Türkçe kullanılıyor.

EZAN OKUNUYOR, KEPENKLER İNİYOR

Ezanla birlikte esnaf hemen kepenk kapatıp namaza gidiyor. Kâbe'nin karşısında bulunan Zemzem Tower'ın altındaki dev alışveriş merkezinde bile ezanla birlikte bütün koridorlar namaz kılan insanlarla doluyor.

HAC FARZDIR VE GÜZELDİR

Bütün bu teferruatlar ve detaylara rağmen şunu unutmayın: Hac farzdır ve güzeldir. Mekke'den Müzdelife'ye milyonlarca insanın mahşere akan görüntüsü, Kabe'nin büyüleyici atmosferinden ve Medine'de Mescid-i Nebevi'de kılınan sabah namazından sonra bütün bu detayların anlamsızlaştığını görüyorsunuz. Evet, hac hep söylendiği gibi muhteşem bir ibadet. Bu nedenle bekletmeyin, genç yaşta gidin. O duyguyu mutlaka yaşayın ve anlatın...